

In memoriam
Sfârșit de primăvară

PAG 4F

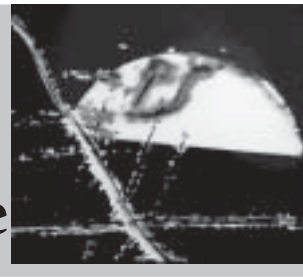
Cronica plastică
Culori de primăvară

PAG 3F

Note de galerie
Semne însemnate

PAG 4F

Monografii locale

Biserica "Buna Vestire" din Copăcel - Căminul voievodală, monument arhitectonic

PAG 2F

„Inoportun”

De la inimă de rege la inimă de leadership

Răzvan IONESCU

În jurul anului 1000 î. Hr. evreii îi cer judecătorului lor Samuel, care îmbătrânise, să le dea un rege, pentru ca acesta să-i judece și să fie astfel și ei aidoma cu celelalte popoare. În ebraică Samuel înseamnă „nume de Dumnezeu”. Îndurerat, bătrînul Samuel a împărțit toate acestea chiar lui Dumnezeu, care i-a răspuns: „Ascultă glasul poporului în toate cîte îți grăiește; căci nu pe tine te-au lepădat, ci M-au lepădat pe mine, ca să nu mai domnesc Eu peste ei. Cum s-au purtat ei cu Mine din ziua aceea, cînd i-am scos din Egipt, pînă astăzi, părăsindu-Mă și slujind la dumnezei străini, așa se poartă și cu tine. Ascultă deci glasul lor, dar să le spui și să le arăți drepturile regelui care va domni peste ei” (I Regi 8, 7-9). Așadar, Samuel dă ascultare cuvintelor divine și îi previne pe evrei că vor fi asupriți de către stăpînul pe care și-l doresc. În ciuda tuturor avaturilor înșuruite de bătrînul lor judecător, evreii insistă să aibă un rege „ca și celelalte popoare”. Atunci Dumnezeu îi va spune lui Samuel: „Ascultă glasul lor și pune-le rege” (I Regi 8, 22). Acesta va fi Saul. Samuel ia vasul cu untdelemn sfințit și toarnă pe capul lui Saul, după care îl sărută spunînd: „Iată Domnul te unge pe tine cîrmuitor al moștenirii Sale; vei domni peste poporul Domnului și-l vei izbăvi din mîna vrăjmașilor celor dimprejurul lor” (I Regi 10, 1). Din acel moment regele apare ca un vasal al lui Dumnezeu. Natura sa profundă se schimbă ațit de mult, încît asupra lui pune stăpînire spiritul divin, căci „îi dădu Dumnezeu altă inimă”. Și totuși, după numai un an, Saul cade în greșeala „neascultării” față de Dumnezeu, „păcat la fel cu vrăjitoria”. Samuel se vede nevoit să-l condamne pe saul. Atunci cînd se-ntoarce să plece însă, Saul îl apucă de poala mantiei și i-o sfîșie. „Astăzi a rupt Domnul regatul lui Israel de la tine și l-a dat altuia care este mai bun decît tine” - îi spune bătrînul judecător. La porunca lui Dumnezeu Samuel își umple cornul cu mir și se duce la Iesai din Betleem, din ai cărui fii Domnul își alesese viitorul rege. Eliab, Aminadab, Șama și alți patru s-au perindat pe rînd prin fața lui Samuel, dar nici unul nu era alesul, căci Dumnezeu nu privea ca omul „care se uită la față”, ci ca Domnul care „se uită la inimă” (I Regi 16, 7). Mai rămăsele unul singur, al optulea, cel mai mic, „bălan, cu ochi frumoși și plăcut la față” care era plecat cu oile la păscut: David. Tocmai acela, micul păstor, era alesul lui Dumnezeu și peste el Samuel a trebuit să verse mir din corn, ungîndu-l. „Atunci s-a depărtat de la Saul Duhul Domnului, și-l tulbură un duh rău” (I Regi 16, 14). Ungerea nu este prin urmare, doar un gest simbolic. Scopul ei este de a conferi cu adevărat forță spirituală. Așadar, cum se poate pune sau pe Marea Fiară, cum i se va pune zăbala în gură, cum îi va fi redusă capacitatea sa de a face rău? Prin Taina Mirungerii. Astfel, David va cuceri Ierusalimul, devenind împreună cu neamul său moștenitori ai semniției preoțești a lui Melchisedec, împăratul Salemul și preotul „Dumnezeului Celui Preaînalt”. După cîteva zeci de generații, Maria Fecioara, „logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David”, va zămisi din trup de om pe Iisus Hristos, Dumnezeu și om. „Iisus” este traducerea în greacă a ebraicului „Ieșua” - prescurtare din „Iehosua” - care înseamnă „Dumnezeu mîntuie”, așadar Mîntuitorul, iar Hristos este traducerea ebraicului „Masiah”, de la „iașa” ce înseamnă „a unge”, așadar „Mesia”, „Unsul” lui Dumnezeu. Dacă Iisus este un nume de persoană, Hristos este un nume de lucrare (demintate). În Persoana Sa, Iisus Hristos întruinește o întreită slujire: Învățător, Împărat-Păstor și Arhieru - Mare Preot. Ca Împărat a întemeiat Biserica, punînd la temelja ei viața Lui și jertfa pe Cruce, vestind adevărata Împărăție a lui Dumnezeu pe care o indentifică altundeva decît în geopolitica diurnă: „Împărăția Mea nu e din lumea aceasta”. De aceea atunci cînd ne învăță rugăciunea „Tatăl nostru”, Hristos ne îndeamnă să ne rugăm pentru venirea unei Împărății („vie Împărăția Ta”) și nu pentru venirea unei legislații. Modelul Hristos, modelul creștin, ațit cît poate fi asimilat de puținătatea omească, implică nu numai ca Regele să fie „uns” (pentru că Hristos îl recunoaște și îl identifiacă pe Rege, iar Regele îl mărturisește pe Hristos și nu invers, ca pînă de cîrînd cînd la noi cînd Președintele îl recunoaște prin decret unic pe Episcop), dar și o asumare a jertfelniciei modelului, în numele acelei „altfel de inimi” pe care Dumnezeu a dat-o alesului său odinioară. „Ecce homo - Iată omul” spune Pilat din Pont. Și iată Regele: biciuit, cu o coroană de spini pe cap, cu un sceptru de trestie în mînă, înfășurat într-o falsă mantie purpurie, îmbrîncit în glume soldățești. Se va lăsa răstignit pentru lumea asupra căreia este chemat să domnească. În nerăbdarea lui pentru Împărăția ce „nu este din lumea aceasta” omul încearcă să refacă însă modelul pe pămînt, sacralizîndu-l. (continuare în F4)

FOAIE

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Editată de Gazeta de Transilvania în colaborare cu Consiliul Județean Brașov
• Fondat 1838 • Serie nouă • Nr. 117
Sîmbătă - Duminică, 10 - 11 mai 2008 • Se distribuie gratuit

DIALOGURILE gt

“Scena mi-a dăruit cele mai frumoase clipe din viața mea...”

O discuție cu Nermina Damian, maestru de balet în cadrul Operei Brașov, este mai mult decît incitantă, pentru că un dialog cu domnia-sa îți relevă dintr-o dată o lume fascinantă, pe care o cunoști superficial și despre care, în general, nu știi foarte multe. Patima pentru meserie și pasiunea pe care o pune în fiecare spectacol se simt în orice moment. Privind-o cu cîtă pasiune discută despre lumea baletului, avînd mereu o față luminoasă și zîmbitoare, înțelegi cu bucurie în suflet că harul artistului încă nu a dispărut, dar că trebuie să știi unde să-l cauți... Din 1992, Nermina Damian, originară din Sarajevo (Iugoslavia), se află în Brașov, unde a crescut profesional împreună cu Opera, condusă cu dăruire de regizorul Cristian Mihăilescu, și oferă publicului, seară de seară, cîrmepe de suflet ce nu se uită nicînd...

Anca-Maria DOBRI

- Cînd spunem balet, minte ne duce imediat la grație, armonie, muzică și cultură. Ce v-a atras la această artă?

- E foarte greu de spus... M-a atras frumosul, muzica, mișcarea. Baletul este o artă feminină. Dezvoltă un corp extraordinar de frumos, de drept, o ținută a mîinilor, a picioarelor. Ce m-a atras? Așa a vrut destinul. Am avut noroc de o profesoară extraordinar de bine pregătită pentru a lucra cu copiii. În balet sînt faze: corpul crește, se schimbă, intră în pubertate, unele fețițe se îngroașă, altele slăbesc sau au alte probleme cu coloana, cu creșterea taliei, de aceea, la orice început de balet clasic, se face și un examen medical, pentru a se vedea cum arătau părinții. Noi nu vorbim pe scenă. Gestul și privirea noastră contează. Și ultimul rînd oamenii pot înțelege din privirea mea ce am vrut să spun, ce simt, dacă mă doare, sau sînt bucuroasă, plîng, mă căsătorec, jelesc. Totul se dezvoltă cu timpul în noi și, sigur, trebuie o brumă de talent pentru a trece rava.

- Formarea dvs. în domeniul dansului a început într-o zonă fascinantă și controversată totodată - Sarajevo, Iugoslavia. Cine sau ce eveniment v-a îndrumat spre această artă a grației și eleganței?

- În familia mea nu au fost mari balerini, mari pianști, mari cântăreți de operă. Am avut o mamă extraordinară, și uite că, îmi tremură

vocea cînd spun asta, pentru că părinții mei s-au dus prea devreme, care cînta frumos, cu drag. Tata, un om simplu, iubea opera. Țin minte că se făceau baluri de Anul Nou, de Crăciun, la Opera din Sarajevo, și se duceau acolo. Erau oameni simpli, dar i-a atras arta. Probabil o sămîntă ne-a dat și nouă. Am plecat la o audiere pur și simplu, și de acolo a început totul.

- Atunci cînd ați început școala de balet, și v-ați aflat pentru prima oară pe poante, învățînd pași complicați, ca arabesque, pas de bourrê, plîe, ați visat sau v-ați dorit să deveniți prim-balerină?

- Fiecare fețiță care vine în școala de balet, chiar și cea mai puțin dotată tehnic, vrea să fie prima balerină. Visul oricîrei fețițe este o rochiță roz, să meargă pe poante, să joace o zîină și, trebuie să recunosc, și eu la început am vrut să devin prima balerină, dar, cu timpul, dacă ai pedagogi cum am avut eu, care îți dezvoltă calitățile, cînd crești știi unde ți-e locul. Trebuie să vrei să fii prima. Și noi, eu și sora mea, am avut ambiție să fim primele, să ne vadă cineva, să facem cel mai bine plîe. Ani de zile, mii de ore, în fiecare zi, în weekend, am repetat, pentru că baletul nu se face o dată sau de două ori pe săptămînă. Se face în fiecare zi, și cu dragoste. Și astăzi, în fiecare dimineață fac plîe, același pe care îl făceam la început, în anii '70, cu aceeași dragoste.

- Ce responsabilități are un

artist care ajunge la un astfel de statut?

- Mare responsabilitate. Trebuie să fii profesionist pînă în mîduva oaselor, să ai disciplină ca să poți să transmii, pentru că nu ești un număr, ești cineva. Unii, chiar dacă au calități, nu au harul de a transforma rolul pe care îl primesc. Eu mă dăruiesc. Nu mă pot minți pe mine. Scena este un loc miraculos. M-a salvat de atîtea ori în viața mea și m-a ajutat să trec peste obstacole și greutăți. Scena te duce în altă lume. Frumusețea dansului și a baletului tocmai în asta constă, în faptul că te poți transforma și dăruii arta din tine.

- Publicul este fascinat de figurile unor balerini celebri, precum Rudolf Nureev, Mișa Barșnicov, Maia Pliseșkaya, Irinel Licu, Magdalena Popa. V-a fost vreunul dintre aceștia idol, model,

v-a influențat cumva parcursul profesional?

- Sigur că da. Am venit din Sarajevo și am auzit de Magdalena Popa, o celebritate, iar din '92, de prim balerină României. Am fost fascinată la început de Galina Ulanova, mare prim balerină a Rusiei, apoi a venit Maia Pliseșkaya. În zilele noastre, Galina Lopatkina, Vișniova. Fiecare am avut un idol. Maia Pliseșkaya era idolul tuturor. Lebăda albă, pe care a făcut-o ea, este emblematică. Nureev, la rîndul lui, era idolul tuturor. Dacă obțineai o videocasetă cu el, era sîrbătoare. Studiam cum a făcut, ce a făcut. Acești oameni se nasc o dată la o sută de ani. Nu se naște Maia Pliseșkaya în fiecare zi. Cum să n-o iubești și să nu îți fie idol...

continuare în F3

Copiii din exil ai primei școli românești

Vlad PIRĂU

În perioada 3-8 mai 2008, un grup de 40 de elevi și profesori de la o școală defavorizată din zona rurală a Basarabiei au venit în orașul Primei Școli Românești pentru a se îmbogăți sufletește prin contactul direct cu realitățile culturale ale Brașovului, ca important centru istoric și emblemă a spiritului românesc. Acești români superdotați, cu rezultate excepționale la învățătură și cu performanțe artistice deosebite, au vizitat Țara-Mamă pentru înția dată în viață, la o vîrstă la care mulți dintre ceilalți români, fără nici un merit personal, în afară de jocul istoriei și al destinului, au călătorit poate deja pretutindeni, în lume. Elevii Liceului Teoretic Măgădești (sat Măgădești, raion Criuleni, Republica Moldova) au venit la Brașov printr-un schimb școlar de experiență, în cadrul proiectului „Interferențe culturale și educaționale cu Români de lingă noi”, inițiat de profesorele brașovence Mariana Sechereș și Felicia

Pirău, de Eduard Burlacu (Organizația Studenților Basarabeni și Bucovina Brașov) și de Vlad Pirău (Grupul de inițiativă „Credința noastră” Brașov) și organizat prin intermediul Fundației Naționale „Neamul Românesc” Brașov, cu sprijinul Consiliului Județean Brașov, Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Inspectoratului Școlar Județean Brașov, Casei Corpului Didactic Brașov, Centrului Cultural „REDUTA” Brașov, Muzeului de Etnografie, Organizației Studenților Basarabeni și Bucovina Brașov, Ligii Tinerilor Români de Pretutindeni, Teatrului „Arlecchino” Brașov și al Bibliotecii Șt. O. Iosif. Scopul proiectului „Interferențe culturale și educaționale cu Români de lingă noi” este să faciliteze accesul românilor din jurul granițelor la cunoașterea directă a realităților culturale-educative din România, întîrînd legăturile dintre românii din țară și cei ce se află în exil la ei acasă, de partea cealaltă a

frontierelor actuale, încurajînd cunoașterea și solidaritatea trans-românească, eliminînd barierele dintre români și promovînd tradițiile, credința, cultura, educația din regiunile românești, ca mărci ale unității, unicității și prospețimii spiritului românesc. Conceput ca un SCHIMB de experiență, acest proiect, spre deosebire de altele similare, asigură posibilitatea românilor de lingă noi de a veni să își cunoască țara, originile, cultura, DAR NU SE LIMITEAZĂ LA ATÎTA, obiectivul principal al proiectului fiind o apropiere autentică între români, prin intermediul cunoașterii RECIPROCE: cîștigul este unul bilateral, prin astfel de manifestări dîndu-se posibilitatea românilor din țară să aibă contact direct cu realitățile necunoscute ale trăirii românești din exil, identificîndu-se și redescoperîndu-se în imaginea diferită, dar ațit de cunoscută, a românimii răstignite din jurul granițelor.

(va urma)

P O E S I S

Vlad-Nicolae FORSEA

Viața bate filmul

Camără! Acțiune! Motor...!
Un copil orfan și fără bani
Un adolescent renegat
Un iubit
O iubită
Un erou al orașului
Un bătrîn simpatic

Trăiește greu în lumea asta
Fără amici, nevrut de nimeni
Ea nu-l înțelege
El n-o înțelege
Mereu fuge misterios
Intră într-o încurcătură

Dar cîștigă premii la olimpiadă
Își face prieteni la fel ca el
El se împacă cu ea
Ea găsește pe altul
Ca să salveze lumea de rău
Și totul se sfîrșește în hohote de ris

Tăiați! Gata pe ziua de azi...!

Plecați din iluzii, totu-i doar un vis
Un spectacol ilar, un film trist
Îmbrăcați-n clișee se ascunde realitatea
Acolo unde nu învinge bunătatea:
Se învelește cu diplome în cutii de carton,
Ceilalți îl resping că n-are telefon,
El o urăște, nu vrea s-o revadă,
Ea îl înșală cu vecinul din mansardă,
Răul învinge căci nu există eroi,
Iar dacă ești bătrîn, nu-ți rămîne decît să mori.
Happy end.

Festivalul Internațional de Teatru, ediție aniversară

Cea de-a XV-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, cel mai important festival al artelor spectacolului din România, va avea loc în perioada 29 mai - 8 iunie. Ediția aniversară din acest an se va derula sub genericul „Energii” și va include peste 350 de evenimente prezentate de companii de teatru din peste 70 de țări. „Anul în care Sibiu a fost Capitală Culturală Europeană, festivalul s-a desfășurat sub genericul Next. Am vrut să arătăm atunci că pentru noi, anul 2007 nu a reprezentat apogeul teatrului sibian, ci începutul unei noi etape. Acum, datorită experienței acumulate în decursul celor 15 ani de existență, Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu se va desfășura sub genericul Energii, arătînd că este unul dintre continuatorii evenimentelor din anul cultural 2007 și un promotor al multiculturalității cu care se identifiacă ațit de bine Sibiu”, a declarat Constantin Chiriac, directorul Teatrului Național „Radu Stanca”. Oferta culturală va fi una de excepție, cuprinzînd cele mai reprezentative producții ale marilor teatre românești, producții internaționale importante și spectacole de stradă programate pe perioada celor 11 zile de festival în locațiile deja consacrate. Ediția din acest an aduce în fața publicului zece secțiuni, pentru toate gusturile: Spectacole extraordinare, Teatru în cetăți și spații neconvenționale, Spectacole de stradă, Teatru experimental, Teatru-dans, Spectacole din muzica lumii, Întîlnirile școlilor și academiilor de teatru, Spectacole-lectură și teatru radiofonic, Ateliere specializate și o secțiune „Off”. Publicul va putea vedea în premieră Kabuki japonez autentic în toată splendoarea sa spectacolul Natsumatsuri Naniwa Kagami (Festivalul de vară: O oglindă a Osakii), cu participarea extraordinară a lui Nakamura Kanaburo XVIII, unul dintre cei mai faimoși actori de Kabuki din Japonia. În Evul Mediu japonez, Nakamura-za a fost unul dintre cele mai mari și prospere teatre în activitate. A fost fondat în 1624 de Nakamura Kanaburo I, iar genul de Kabuki prezentat la acest teatru a devenit sinonim cu clanul de actori Nakamura. „Am vrut să-i aducem de mai mult timp și am reușit acest lucru pentru Festivalul Internațional de Teatru, ediția 2008”, a mai declarat directorul Teatrului Național „Radu Stanca”.

